

ΠΜΣ «Εγκληματολογία»

Ακαδημαϊκό έτος: 2022 – 2023

**Ετήσια εκπαιδευτική επίσκεψη στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών
(16/11/2022)**

Παρουσίαση: Νικολέττα Μαδωνή

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Εγκληματολογίας, Παντείου Πανεπιστημίου

Την Τετάρτη **16/11/2022** πραγματοποιήθηκε, με πρωτοβουλία της Διευθύντριας του ΠΜΣ «Εγκληματολογία» του Παντείου Πανεπιστημίου, Καθηγήτριας κ.Χριστίνας Ζαραφωνίτου, εκπαιδευτική επίσκεψη στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών. Η επίσκεψη είχε ως στόχο την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των εγκληματολογικών εργαστηρίων και τις δραστηριότητες της Δ.Ε.Ε -με τη μορφή πραγματογνωμοσυνών- στο πλαίσιο της απονομής της ποινικής δικαιοσύνης στους αντίστοιχους τομείς.

Έπειτα από μια συνοπτική παρουσίαση οπτικοακουστικού υλικού σχετικά με τη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών, οι φοιτητές επισκέφθηκαν α εξής Εργαστήρια:

Τμήμα Χημικών & Φυσικών Εξετάσεων
Υποδιεύθυνση Βιολογικών και Βιοχημικών Εξετάσεων και Αναλύσεων
Τμήμα Εξέτασης Ψηφιακών Πειστηρίων
Τμήμα Εργαστηρίων Δικαστικής Γραφολογίας & Πλαστότητας Εντύπων και Αξιών
Τμήμα Εξερευνήσεων σε συνεργασία με Τμήμα Δακτυλοσκοπίας
Τμήμα Εργαστηρίων Πυροβόλων Όπλων & Ιχνών Εργαλείων

Κατά την επίσκεψή τους ενημερώθηκαν από τους υπευθύνους κάθε εργαστηρίου και συγκεκριμένα:

Εντός ενός από τους χώρους που υπάγονται στο τμήμα **Τμήμα Χημικών & Φυσικών Εξετάσεων**, οι φοιτητές ενημερώθηκαν σχετικά με τις αρμοδιότητες των υποεργαστηρίων, που εντάσσονται στο εν λόγω τμήμα καθώς και για τις ειδικότητες που απασχολούνται εκεί, οι οποίες χωρίζονται αντίστοιχα σε ειδικών και γενικών καθηκόντων. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του **Εργαστηρίου Οينوπνεύματος και**

Τοξικολογίας, οι φοιτητές ενημερώθηκαν για τους τρόπους ανεύρεσης στοιχείων όπως η παρουσία αιθυλικής αλκοόλης ή κάποιας παράνομης ουσίας στο αίμα. Εντός του ίδιου χώρου, έγινε αναφορά και στο **Τμήμα Αποτυπωμάτων, Εργαστήριο Εντυπωμάτων** όπου φτάνουν στοιχεία, όπως το εντύπωμα του παπουτσιού, για ανάλυση. Οι εξετάσεις που διεξάγονται στο εν λόγω τμήμα αποσκοπούν στη σύγκριση των διαθέσιμων στοιχείων με εκείνα που αφορούν τους εκάστοτε υπόπτους. Μετά την ανάλυση συντάσσεται έκθεση πραγματογνωμοσύνης, ενώ σε περιπτώσεις όπου τα αρχικά πειστήρια έχουν επιστραφεί στην αρμόδια ανακριτική αρχή, το τμήμα διατηρεί φωτογραφικό υλικό που του επιτρέπει να ανατρέξει σε αυτά εάν προκύψουν νέα στοιχεία.

Ακολούθησε μια σύντομη αναφορά στο **Εργαστήριο καταλοίπων πυροβολισμού** και στο **Εργαστήριο γυαλιών, ινών και πλαστικών**. Κατά την εξήγηση των αρμοδιοτήτων και των δραστηριοτήτων των επιμέρους αυτών τμημάτων, οι φοιτητές παρακολούθησαν ζωντανές αναπαραστάσεις του τρόπου συλλογής των δειγμάτων πυρίτιδας με τη χρήση ενός δίσκου άνθρακα καθώς και συλλογής τμημάτων αυτοκινήτων έπειτα από τροχαία ατυχήματα.

Ακολούθησε μια σύντομη εισήγηση – παρουσίαση του **Τμήματος εξερεύνησης**, το οποίο διεξάγει την αυτοψία χώρου και τη μεταφορά πειστηρίων από τον τόπο του συμβάντος, όπως επίσης και του **Εργαστηρίου εκρηκτικών**.

Το **Εργαστήριο εμπρηστικών** ασχολείται με τα εύφλεκτα υλικά. Τα συλλεγόμενα δείγματα τοποθετούνται σε σακούλες που διατηρούν την ανθεκτικότητά τους έως τους 130 βαθμούς Κελσίου και τοποθετούνται σε «φούρνους» προκειμένου να ερευνηθούν οι ουσίες που απορρέουν από αυτά.

Η περιήγηση συνεχίστηκε με την υποδοχή των φοιτητών στην **Υποδιεύθυνση DNA** της Δ.Ε.Ε όπου, μετά το καλωσόρισμά τους, ακολούθησε εισήγηση σχετικά με το ρόλο της. Στην υποδιεύθυνση υπάγεται αφενός το **Τμήμα ανάλυσης βιολογικών υλικών** και αφετέρου το **Εργαστήριο της εθνικής βάσης δεδομένων γενετικών τύπων**, που υφίσταται από το 2012 και λειτουργεί σύμφωνα με το **άρθρο 202 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**. Οι παρεχόμενες αξιολογήσεις είναι επίσημα διαπιστευμένες με το **ISO** του **Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης** ως **Σύστημα Διαπίστευσης Εργαστηριακών Δοκιμών και Διακριβώσεων**, ωστόσο δεν παρέχεται αρμοδιότητα συλλογής δειγμάτων από σορούς. Σε αυτή την περίπτωση, η αρμοδιότητα ανήκει στην

ιατροδικαστική υπηρεσία. Οι συμμετέχοντες **πραγματογνώμονες DNA** υπάγονται σε ειδικότητες όπως βιολόγοι, τεχνικοί εργαστηρίων κ.α.

Στη συνέχεια της επίσκεψης, ακολούθησε περιήγηση στο **Τμήμα εξέτασης ψηφιακών πειστηρίων**, όπου εξετάζεται οποιοδήποτε ψηφιακό μέσο διαθέτει αποθηκευτική μνήμη. Το εν λόγω τμήμα ασχολείται και με περιπτώσεις που έχουν βρεθεί πρόσφατα στην επικαιρότητα, όπως το **revenge porn (εκδικητική πορνογραφία)** καθώς και η **πορνογραφία ανηλίκων**. Επιπλέον, μέσω των διαθέσιμων τεχνολογικών πόρων, είναι σε θέση να ανακτήσει είτε πλήρως είτε σε μεγάλο βαθμό διαγεγραμμένα αρχεία. Οι φοιτητές έθεσαν ερωτήματα σχετικά με τα όρια της διαθέσιμης τεχνολογίας και των διαθέσιμων λογισμικών, τα οποία απαντήθηκαν μέσα από την υπάρχουσα επιστημονική εμπειρία του Εργαστηρίου.

Φτάνοντας μπροστά από τη βιτρίνα με τα δείγματα πλαστών εγγράφων και χαρτονομισμάτων, οι φοιτητές παρακολούθησαν την εισήγηση για το **Τμήμα γραφολογίας, πλαστότητας και αξιών**, από ειδική επιστήμονα του εν λόγω τομέα. Εξηγήθηκε ο επιμέρους διαχωρισμός αρμοδιοτήτων εντός του τμήματος κι αναλύθηκε ο τρόπος διαχωρισμού των πλαστών από τα αυθεντικά χαρτονομίσματα με γυμνό μάτι υπό το φως των λαμπτήρων. Ο **τομέας πλαστότητας** διαχωρίζεται στον **τομέα εκτυπώσεων**, ο οποίος ασχολείται με πλαστές ταυτότητες, διαβατήρια κτλ., καθώς και στον **τομέα αξιών**, ο οποίος ασχολείται με αντικείμενα που ενσωματώνουν αξία όπως οι πιστωτικές κάρτες, τα χρήματα, οι επιταγές κ.α. Η εισήγηση εξειδικεύτηκε περισσότερο με την ανάλυση του **έλεγχου χαρτονομισμάτων**. Ο έλεγχος αυτός χωρίζεται σε **έλεγχο της αφής, οπτικό έλεγχο υπό το φως** καθώς και τον **έλεγχο υπό γωνία**.

Η ενημέρωση των φοιτητών συνεχίστηκε από εκπρόσωπο του **Τμήματος εξερεύνησης** με αναφορά αφενός στον τρόπο εξέτασης της σκηνής του συμβάντος, τον τρόπο εργασίας των δαχτυλοσκόπων και την παροχή εξειδικευμένων πληροφοριών σχετικά με ζητήματα όπως οι τρόποι αλλοίωσης των δαχτυλικών αποτυπωμάτων που έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν από δράστες.

Η επίσκεψη στη Δ.Ε.Ε ολοκληρώθηκε έπειτα από την περιήγηση στο **Τμήμα εργαστηρίων πυροβόλων όπλων**. Στο σημείο αυτό, η συζήτηση περιστράφηκε γύρω από τη βαλιστική επιστήμη, πληροφορίες για τα στάδια κατασκευής και τους τρόπους

τυποποίησης των όπλων, τους εργαστηριακούς και διεργαστηριακούς ελέγχους για την ταύτιση των ιχνών του εγκλήματος όταν έχουν χρησιμοποιηθεί όπλα κ.α.

Το τέλος της επίσκεψης του ΠΜΣ τη Διεύθυνση Εγκληματολογικών ερευνών σήμανε η φωτογράφιση των συμμετεχόντων πλάι στην προτομή του **Κωνσταντίνου Γαρδίκια (1896 – 1984)**, πρώτου Καθηγητή Εγκληματολογίας και ιδρυτή της εν λόγω υπηρεσίας στην Ελλάδα.

